

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10C/26/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112206676
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6112206676.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudcom JUDr. Pavlom Rohárikom, vo veci navrhovateľa Y. Š., G.. XX. B. XXXX, K. I., A. XXX/X, zastúpeného JUDr. Jurajom Kusom, advokátom, Michalovce, Nám. Osloboditeľov 10, a JUDr. Jozefom Sabóm, advokátom, Sečovce, Obchodná 187/6, proti odporkyni Slovenskej republiky, zastúpenej Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, 812 85 Bratislava, Štúrova 2, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý nahradíť navrhovateľovi skutočnú škodu v sume 1 015,345 Eur s 9,5% úrokom z omeškania od 19. januára 2012 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca je p o v i n n ý nahradíť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu v sume 17 600 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

O trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ po čiastočnom späťvzatí návrhu (v časti náhrady skutočnej škody vo forme časti trov obhajoby a ušlej mzdy) žiada súd v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“) uložiť odporcovi nahradíť mu skutočnú škodu (trovy obhajoby v trestnom konaní) v sume 1 015,345 Eur a nemajetkovú ujmu v sume 100 000 Eur (s úrokom z omeškania). Tvrdí, že bol poškodený trestným stíhaním, ktoré začalo uznesením Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru Č.: A.-XX/OVOZTČ-K.-XXXX zo dňa 20. decembra 2004 o vznesení obvinenia z trestných činov založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zák. a z pomoci k trestnému činu podvodu podľa § 10 ods. 1 písm. c/ k § 250 ods. 1, 5 Tr. zák. Trestné stíhanie skončilo rozsudkom Okresného súdu Michalovce v konaní sp.zn. 8T 16/2009 zo dňa 22. júla 2010, ktorým bol v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 6To 87/2010-4255 zo dňa 25. mája 2011, spod obžaloby oslobodený. Argumentuje, že skončenie trestného stíhania oslobodzujúcim rozsudkom má rovnaké právne účinky ako zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia. Fakt, že bol trestne stíhaný 6 rokov a 5 mesiacov, obvinený z dvoch závažných zločinov a roky žil v psychickej traume a strese pod hrozbou vysokého trestu, zakladá podľa neho nielen nárok na náhradu skutočnej škody, ktorá mu vznikla úhradou trov obhajoby, ale i nemajetkovej ujmy. Právny zástupca navrhovateľa uviedol, že každé trestné stíhanie zasahuje do osobnostných práv obvineného, najmä do práva na súkromie a rodinný život, čo netreba ani dokazovať. Trestné stíhanie navrhovateľa bolo široko medializované, navrhovateľ sa ocitol v izolácii, odvrátili sa od neho kolegovia, priatelia i rodinní príslušníci. Prítom navrhovateľ bol verejným činiteľom, ktorý predtým nebol trestne stíhaný a čistý register trestov má aj v súčasnosti. Právny zástupca navrhovateľa odmietol

aplikáciu § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. v aktuálnom znení pre výpočet nemajetkovej ujmy s tým, že návrh na začatie konania bol podaný pred jeho platnosťou a účinnosťou, navyše toto ustanovenie odporuje Čl. 46 ods. 3 a Čl. 154c Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavy“) i Čl. 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“). Vysvetlil, že rozsudkom súdu bol navrhovateľ oslobodený spod obžaloby podanej v trestnom stíhaní začatom nielen na základe uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 20. decembra 2004, ale i na základe uznesení o vznesení obvinenia zo 10. septembra 2003 a zo dňa 30. októbra 2003, o ktoré však návrh po čiastočnom späťvzati neopiera. Úrok z omeškania odôvodnil právny zástupca navrhovateľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O.z.“), s tým, že v čase podania návrhu zákon č. 514/2003 Z.z. úroky z omeškania neupravoval. Termín omeškania odporcu určil dňom 19. januára 2012, 6 mesiacov po doručení žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

Odporca žiada návrh zamietnuť. Opakovane namieta pasívnu vecnú legitímáciu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na zastupovanie štátu v tomto konaní tvrdiac, že škodu nespôsobil prokurátor a pasívne vecne legitimované by malo byť Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Tvrdí, že návrh nemožno akceptovať, lebo nie je daný nezákonný titul (uznesenie o vznesení obvinenia nie je nezákonné len preto, že sa neskôr v rozsiahlom súdnom konaní vina nepreukázala). Súd v trestnej veci konštatoval, že sa skutok stal, len v ňom nevidel trestný čin a uplatnil zásadu in dubio pro reo. Argumentuje, že neboli preukázané okolnosti zakladajúce nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa a svedkov Š. A., M. L. A., Š. Š., M. M. J., N. Š., M. M., vypočutím zástupcov účastníkov a oboznámením sa s ich písomnými vyjadreniami, uznesením Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru Č.: A.-XX/OVOZTČ-K.-XXXX zo dňa 20. decembra 2004, sťažnosťou navrhovateľa proti uzneseniu zo dňa 8. februára 2005, uznesením Úradu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky VII Gv 150/04-558 zo dňa 23. februára 2005, obžalobou Vojenskej obvodnej prokuratúry Prešov OPv 151/08 zo dňa 2. februára 2009, rozsudkom Okresného súdu Michalovce v konaní sp.zn. 8T 16/2009 zo dňa 22. júla 2010, odvolaním Vojenskej obvodovej prokuratúry Prešov OPv 151/08-255 zo dňa 26. augusta 2010, vyjadrením právneho zástupcu navrhovateľa k odvolaniu prokurátora zo dňa 12. apríla 2011, uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 6To 87/2010-4255 zo dňa 25. mája 2011, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody adresovanou právnym zástupcom navrhovateľa Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky dňa 12. júla 2011 a odpoveďou ministerstva zo dňa 8. decembra 2011, vyúčtovaním tarifnej odmeny za poskytovanie obhajoby v trestnom konaní a faktúrou Č.: XXXXXXXX zo dňa 1. júla 2011, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 4. júla 2011, kópiami článkov v denníkoch SME, Korzár, Pravda, rozhodnutím riaditeľa colného úradu o prepustení zo služobného pomeru značka: P.-XXXX/XXXX-XXXXXX zo dňa 30. septembra 2003, rozhodnutím o služobnom plate, uzneseniami Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Košiciach Č.: C.-XXX/OVEG-XXXX zo dňa 10. septembra 2003 a Č.: C.-XXX/OVEG-XXXX zo dňa 30. októbra 2003, pričom zistil nasledovné:

Trestné stíhanie navrhovateľa, začaté uznesením Krajského úradu justičnej polície Policajného zboru v Košiciach Č.: C.-XXX/OVEG-XXXX dňa 10. septembra 2003, bolo rozšírené uznesením tohto úradu Č.Z.: C.-XXX/OVEG-XXXX zo dňa 30. októbra 2003 a uznesením Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru Č.: A.-XX/OVOZTČ-K.-XXXX zo dňa 20. decembra 2004. Navrhovateľ nárok uplatnený v tomto konaní opiera len o uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 20. decembra 2004.

Dňa 2. februára 2009 podala na navrhovateľa (a ďalšie osoby) Vojenská obvodová prokuratúra Prešov obžalobu pod sp.zn. OPv 151/08.

Rozsudkom Okresného súdu Michalovce v konaní sp.zn. 8T/16/2009 bol dňa 22. júla 2010 navrhovateľ spod obžaloby oslobodený s odôvodnením, že skutok, ktorého sa dopustil, nie je trestným činom. Odvolanie Vojenskej obvodnej prokuratúry OPv 151/08-225 zo dňa 26. augusta 2010 Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 6To 87/2010-4255 dňa 25. mája 2011 zamietol, čím právoplatne skončilo trestné stíhanie navrhovateľa.

Navrhovateľ bol (pre účely tohto konania) trestne stíhaný od 20. decembra 2004 do 25. mája 2011, t.j. 6 rokov a 5 mesiacov a 5 dní.

Riaditeľ Colného úradu Čierna nad Tisou rozhodnutím značka: P-XXXX/XXXX-XXXXXX prepustil dňa 30. septembra 2003 navrhovateľa zo služobného pomeru. Toto rozhodnutie však nie je pre rozhodovanie súdu v tomto konaní významné, lebo navrhovateľ návrh v časti o náhradu škody vo forme ušlej mzdy zobral späť.

Dňa 12. júla 2011 adresoval navrhovateľ Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Zo zamietavej odpovede ministerstva zo dňa 8. decembra 2011 vyplýva, že žiadosť prevzalo dňa 18. júla 2011.

Vyúčtovaním tarifnej odmeny za poskytovanie obhajoby v trestnom konaní zo dňa 1. júla 2011, faktúrou č. 20110026 zo dňa 1. júla 2011 a príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 4. júla 2011 má súd za preukázané, že navrhovateľ zaplatil za obhajobu v trestnom konaní 2 030,69 Eur.

Navrhovateľ, vypočutý ako účastník konania, uviedol, že po začatí trestného stíhania sa jeho život výrazne zhoršil. Priatelia, s ktorými sa predtým stretával, sa mu začali vyhýbať. V médiách písali v súvislosti s trestným stíhaním rôzne veci a dosť tým trpel, lebo v mieste jeho bydliska sa všetci poznajú. Kolovali o ňom všelijaké negatívne zvesti. To nepriaznivo vplývalo aj na atmosféru v rodine, on aj manželka boli nervózni. Situácia negatívne poznačila jeho zdravotný stav, trpel žalúdočnými ťažkosťami z nervozity, bral tabletky. Nemohol sa zamestnať, každý potenciálny zamestnávateľ ho odmietol keď zistil, že je trestne stíhaný. Otvoril si živnosť ako kováč - zámočník, ale ani v tej sa mu nedarilo.

Svedok Š. A., bývalý kolega navrhovateľa, vypovedal, že navrhovateľ bol veľmi šikovný, nebol s ním žiadny problém a dobre spolu vychádzali. Po začatí trestného stíhania navrhovateľa na pracovisku všetci odcudzovali a pozerali sa na neho s nadhľadom. Svedok uviedol, že jeho vzťah k navrhovateľovi sa po medializácii kriminálnej činnosti veľmi výrazne zmenil, prestali spolu komunikovať a odcudzili sa. Správam o trestnej činnosti navrhovateľa svedok i kolegovia uverili, lebo boli zverejnené v médiách.

Svedok M. L. A., K. G. G., uviedol, že spočiatku odmietal veriť správam o kriminálnej činnosti navrhovateľa, ale po obžalobe a medializácii uveril. Konštatoval, že navrhovateľ bol spájaný s Y. W. (obchodník so zbraňami) a Q. M. (organizátor trestnej činnosti). Predtým bol navrhovateľ colník, ktorý si aktívne plnil svoje povinnosti a bol hodnotený pozitívne.

Svedok Š. Š., K. C. navrhovateľa, vypovedal, že pred trestným stíhaním sa ich rodiny stretávali, chodili i s deťmi k vode na ryby. Spočiatku neveril, že by sa navrhovateľ dopustil trestnej činnosti, neskôr, keď „boli dlhšie toho plné noviny“ uveril a s navrhovateľom sa prestal stykať.

Svedok M. M. J., Š. G., uviedol, že pred trestným stíhaním navrhovateľa boli ich vzťahy veľmi dobré, často sa ich rodiny stretávali, neskôr keď sa všade hovorilo o j spojení navrhovateľa s mafiou „otočil sa mu chrbtom“. Učí na základnej škole a nebolo mu príjemné, že bol spájaný A. Š. M.. Ich vzťah veľmi ochladol a prestali sa stretávať. Tento stav pretrváva, keď sa stretnú, len sa pozdravia.

Svedok T. Š., A. G., vypovedal, že pred U. U. M. V. normálne vzťahy, všetko bolo v poriadku, navštevovala ich rodina. Potom sa všetko zmenilo, doma i v škole. U. bol spájaný s mafiou a vrahmi. Doma bolo napätie a hádky za každú maličkosť, pomaly to vyzeralo na rozvod rodičov. Prestali k nim chodiť iní rodinní príslušníci a kamaráti, v škole sa so svedkom nikto nerozprával, všetci sa báli.

Svedok M. M., sused navrhovateľa, uviedol, že po nasťahovaní sa rodiny navrhovateľa do dediny boli rodinné vzťahy veľmi dobré, stretávali sa každý víkend, robili guláš a pod. Po medializovaní trestného stíhania svedkova manželka ich styky rázne zatrhlá. Aj verejná mienka v dedine sa voči navrhovateľovi otočila negatívne. Ani v súčasnosti sa vzťah svedka a navrhovateľa nezlepšil, nenavštevujú sa.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky č. 460 / 1992 Zb. (ďalej len „Ústava“) má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa Čl. 19 ods. 2 Ústavy má každý právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa Čl. 51 ods. 2 Ústavy domáhať sa práv uvedených v Čl. 35, 36, 37 ods. 4, 38 až 42 a 44 až 46 tejto ústavy sa možno len v medziach zákonov, ktoré tieto ustanovenia vykonávajú.

Podľa § 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a/, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovedá štát za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci, nezákonným rozhodnutím. Tejto zodpovednosti sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené, alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1, 2, 3, 4 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučineným vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä a/ osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/ závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d/ závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

Podľa § 18 ods. 1, 3 prvá veta, zákona č. 514/2003 Z.z. náhrada škoda zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a o inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktoré sa určí ako tarifná odmena advokáta.

Faktom je, že aktuálne znenie § 16 ods. 4 a § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. upravujúce úrok z omeškania a maximálnu výšku náhrady nemajetkovej ujmy sa stalo účinným dňa 1. januára 2013, t.j. po podaní návrhu na začatie tohto konania dňa 8. marca 2012. Zákon č. 412/2012, ktorým bol zákon č. 514/2003 Z.z. v tejto časti novelizovaný, ani samotný zákon č. 514/2003 Z.z. však neobsahujú prechodné a záverečné ustanovenia upravujúce aplikáciu novelizovaných ustanovení v už začatých súdnych konaniach. Preto súd tieto, v čase rozhodovania platné a účinné ustanovenia, aplikoval. Vzhľadom k zneniu Čl.51 ods. 2 Ústavy, ktorý výslovne na medze zákona odkazuje, sa pritom nestotožnil s názorom právneho zástupcu navrhovateľa, že § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. odporuje Ústave a Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odporcom namietanú pasívnu vecnú legitímáciu v konaní považuje súd za právoplatne a záväzne vyriešenú uznesením č.k. 10C/26/2012-269 zo dňa 26. augusta 2013, ktoré sa stalo právoplatným dňa 12. mája 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/787/2013-280 zo dňa 17. apríla 2014. Na odôvodnenie pasívnej vecnej legitímácie týmito rozhodnutiami súdov súd odkazuje.

Navrhovateľ uplatnené nároky odôvodňuje negatívnym zásahom spôsobeným trestným stíhaním, ktoré skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom. Trestné stíhanie voči nemu viedli orgány štátu, prostredníctvom ktorých sa vykonáva štátna moc. Vykonávať štátnu moc možno len v zákonom stanovených prípadoch, v medziach zákona a zákonnými spôsobmi. Návrh navrhovateľa smeruje proti

Slovenskej republike, ktorá na svojom území štátnu moc reprezentuje. Preto, zastúpená príslušným ústredným orgánom štátnej správy, zodpovedá za jeho prípadnú ujmu.

Pri rozhodovaní o základe nároku navrhovateľa vychádzal súd z toho, že primárnou podmienkou zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je samotná existencia rozhodnutia zasahujúceho do práv navrhovateľa, sekundárnou jeho nezákonnosť. Zákon (a ani ustálená súdna prax) výslovne nevyžaduje, aby príslušný orgán nezákonnosť daného rozhodnutia v každom prípade výslovne konštatoval. Podľa názoru súdu sa štát zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia nemôže zbaviť v prípade, že sa pôvodný predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným napokon nenaplní. Oslobodzujúci rozsudok súdu v trestnom konaní má nesporne rovnaké dôsledky ako prípadné zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Preto formálne zrušenie konkrétneho (nezákonného) rozhodnutia nemôže byť nevyhnutným predpokladom úspešného uplatňovania nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Je nesporné, že právoplatnosťou oslobodzujúceho rozsudku sa trestné konanie navrhovateľa skončilo a žiadny právny predpis nevytvára priestor pre samostatné formálne rušenie rozhodnutí vydaných počas trestného stíhania, nezákonnosť ktorých je daná faktom, že po právoplatnom oslobodení spod obžaloby sa na navrhovateľa hľadí ako na nevinného.

Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania skončeného oslobodzujúcim rozsudkom je daný nielen Čl. 46 ods. 3 Ústavy, ale všeobecne Čl. 1 ods. 1 Ústavy. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktne dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní nesporne je vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, no štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti za ich činnosť, ak sa ukáže ako mylná, zasahujúca do základných práv človeka. V takej situácii nie je dôležité, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní napokon potvrdilo. Súdna judikatúra dospela k záveru, že ak bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že čin nespáchal a trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Preto sa v takom prípade nárok na náhradu škody spôsobenej trestným stíhaním posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a preto je uznesenie Úradu boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru Č.: A.-XX/OVOZTČ-K.-XXXX zo dňa 20. decembra 2004 nezákonným rozhodnutím, ktorým bola navrhovateľovi spôsobená škoda.

Tým je základ uplatneného nároku navrhovateľa daný, a pretože je nesporné, že sú splnené podmienky § 3 ods. 1 písm. a/, § 5 ods. 1 a § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. súd sa v ďalšom zaoberal oprávnenosťou jednotlivých uplatnených položiek.

Podľa § 17 ods. 1 a § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z. sa uhrádza skutočná škoda. Navrhovateľ si ako skutočnú škodu uplatnil trovy obhajoby v trestnom konaní. Zvoliť si obhajcu v trestnom konaní bolo nesporným právom navrhovateľa, ktorý sám právnické vzdelanie nemá. Účelnosť obhajoby podčiarkuje jeho oslobodenie spod obžaloby. Úhradu trov obhajoby navrhovateľ dokázal predložením vyúčtovania, faktúrou i príjmovým pokladničným dokladom. Počas konania, reagujúc na námietku odporcu, upravil výšku trov obhajoby vzhľadom ku skutočnosti, že vyfakturované trovy boli vyčíslené za obhajobu viacerých obžalovaných. Takto upravenú výšku uplatnených trov už odporca nespochybnil, a pretože o nej niet sporu, súd v tejto časti nároku navrhovateľa v plnom rozsahu vyhovel, a pretože sa odporca dostal dňom 19. januára 2012 (deň nasledujúci po uplynutí šesťmesačnej lehoty na uspokojenie nároku navrhovateľa po doručení žiadosti dňa 18. júla 2011) do omeškania, priznal navrhovateľovi i príslušný úrok z omeškania (§ 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z.) .

Navrhovateľ uplatňuje v konaní i náhradu nemajetkovej ujmy v sume 100 000 Eur.

Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy vychádzal súd z presvedčenia (podloženého logikou veci i dokazovaním vykonaným najmä výsluchom svedkov, o pravdivosti výpovedí ktorých nemá súd dôvod pochybovať), že trestné stíhanie navrhovateľa trvajúce takmer 6 a pol roka negatívne zasiahlo do jeho osobnostných práv. Navrhovateľ bol v strese a neistote pod hrozbou vysokého trestu. Medializácia prípadu narušila jeho dobré meno, povesť, dôstojnosť, česť i vážnosť v očiach verejnosti, dostala ho

do spoločenskej izolácie a narušila i jeho rodinný život. Zo zamestnania bol prepustený, následne sa nemohol profesionálne uplatniť.

Podľa názoru súdu má navrhovateľ právo na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, lebo iné satisfakčné prostriedky (oslobodenie spod obžaloby a jeho prípadná medializácia, nesporne menej rozsiahla ako medializácia samotného trestného obvinenia) nie sú postačujúcim zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu. Pri hodnotení závažnosti vzniknutej ujmy s prihliadnutím na okolnosti, za ktorých k nim došlo, súd konštatuje, že trestným stíhaním (ku ktorému vôbec nemalo dôjsť) došlo k poškodeniu sociálnych väzieb navrhovateľa v súkromnom, pracovnom i verejnom živote.

Náhradu nemajetkovej ujmy a kritéria jej určenia určuje § 17 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý ohľadne maximálnej výšky náhrady odkazuje na § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodnení osôb poškodených násilnými trestnými činmi.

Podľa § 6 tohto zákona celková suma odškodnenia nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

Minimálna mzda v Slovenskej republike predstavuje v čase rozhodovania súdu sumu 352 Eur. Päťdesiatnásobok tejto sumy predstavuje sumu 17 600 Eur, ktorú súd vzhľadom k uvedenému považuje nie za maximálny morálny, ale za maximálny zákonný limit priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá navrhovateľovi vzhľadom k uvedeným okolnostiam a konštatovanej ujme patrí.

Uplatnený úrok z omeškania v prípade náhrady nemajetkovej ujmy však súd navrhovateľovi nepriznal, lebo má za to, že povinnosť nahradiť nemajetkovú ujmu vzniká až na základe právoplatného súdneho rozhodnutia, ktorým je určená i doba plnenia, a až jej márnym uplynutím sa dlžník dostáva do omeškania.

O trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods.3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení dvojmo prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, ako má odvolací súd rozhodnúť.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla spôsobiť nesprávne rozhodnutie,
- c) súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.